

JAAR VER SLAG

2010



De Kustwacht in België

De Kustwacht wordt gevormd door 17 overheidsdiensten, 8 Vlaamse en 9 federale, die allen bevoegdheden op zee hebben. Deze diensten zijn ook gekend als ‘kustwachtpartners’.

De Kustwacht zorgt voor een vlotte samenwerking tussen de verschillende kustwachtpartners. Hierdoor kan er niet alleen efficiënter gewerkt worden, maar kan er ook bespaard worden.

De Kustwacht bestaat uit een beleidsorgaan, een overlegorgaan en een secretariaat. Het beleidsorgaan, bestaande uit de directeurs en hoofden van administraties, neemt beleidsbeslissingen en adviseert de ministers en regering. Het overlegorgaan bestudeert dossiers en is samengesteld uit experts ter zake: juristen, ingenieurs, operationelen, wetenschappers, ... De gouverneur van West-Vlaanderen is de voorzitter van dit overlegorgaan.

Het secretariaat ondersteunt de werking van zowel beleids- als overlegorgaan en de samenwerking tussen de kustwachtpartners.

Het operationele gedeelte van de Kustwacht bestaat uit het Maritiem Reddings- en Coördinatie Centrum (MRCC) in Oostende en het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) in Zeebrugge. Het MRCC is het eerste aanspreekpunt voor schepen in nood en coördineert reddingsacties. Het MIK kijkt of de wetten op zee nageleefd worden en treedt op bij drugsmokkel, mensensmokkel, illegale visvangst en andere verboden activiteiten. Het MRCC en het MIK vormen samen de Kustwachtcentrale.

Activiteiten 2010

Beleidsorgaan en Overlegorgaan

In 2010 kwam het beleidsorgaan drie keer samen en het overlegorgaan vier keer.

Werkgroep Kustwachtcentrale

In 2010 heeft deze werkgroep de Standard Operational Procedures (SOP) van de verschillende kustwachtpartners verder afgewerkt. Dat zijn de procedures die gevolgd worden bij een incident: wie moet ingelicht worden, welke acties worden ondernomen, welk materiaal is nodig, ...

De doelstelling is om al deze procedures op elkaar af te stemmen en samen te voegen tot één operationeel plan dat de werking van de kustwachtcentrale zal regelen.

Werkgroep Windmolenparken

In 2010 gingen de ontwikkelingen bij het project windmolenparken op zee onverminderd verder. Het secretariaat Kustwacht en de verschillende kustwachtpartners hebben zowel op operationeel als op juridisch vlak heel wat werk verzet. Operationeel stellen de nautisch dienstchef van het Maritiem Reddings – en Coördinatie Centrum (MRCC) en de bevoegde kustwachtpartners alles in het werk om te waken over een veilig transport van de kust naar

de windmolenzone op zee. Daarnaast werkten het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK), het secretariaat Kustwacht en andere kustwachtpartners een juridische adviesprocedure uit om de Vlaamse bevoegde diensten officieel te betrekken bij de federale bouw- en milieuvergunning. Ook werd binnen de kustwacht een koninklijk besluit opgesteld over de nieuwe afbakening van de huidige zone voorzien voor windmolenparken op zee, rekening houdend met de scheepvaart. Tenslotte werd gewerkt aan een koninklijk besluit over de veiligheidsafstanden rond windmolenparken.

In 2011 wordt verder gewerkt rond het project windmolenparken op zee. Operationeel zullen zowel C-Power als Eldepasco beginnen met voorbereidingswerken en het bouwen van nieuwe windmolens op zee met hun bijhorende kabels. Voor de bouwfase en de exploitatiefase is een noodplan nodig per concessiehouder dat samen met de bevoegde kustwachtpartners geadviseerd en goedgekeurd wordt.

Bestuurlijke Overheid op Zee (BOZ)

In 2010 werkte het secretariaat kustwacht samen met de kustwachtpartners aan het uitzetten van de krijtlijnen voor de juridische omzetting van de richtlijn 2009/17/EG en het opstellen van een nationaal noodplan Noordzee. Dit is een verplichting die tegen 30 november 2010 aan België werd opgelegd via de monitoringsrichtlijn, een richtlijn die bepaalt hoe problemen met schepen in nood moeten worden aangepakt. Daarin moet een bevoegde instantie aangeduid worden die de nodige expertise, middelen en macht kan inroepen om autonome en onafhankelijke beslissingen te nemen. Hiervoor hebben de kustwachtpartners een wetsontwerp en ontwerp van decreet opgesteld. De deadline van 30 november werd door België niet gehaald, maar begin 2011 zal dit afgerond zijn.

Om aan de monitoringsrichtlijn te voldoen moet ook het huidige Rampenplan Noordzee herschreven worden zoals voorzien in het koninklijk besluit Noodplanning. In een werkgroep onder leiding van het crisiscentrum Binnenlandse Zaken heeft het secretariaat Kustwacht samen met een aantal kustwachtpartners hiervoor al een aantal denkplaatjes uitgewerkt en een aanzet gegeven tot het herschrijven van bepaalde teksten. Het rampenplan Noordzee krijgt ook een nieuwe naam: 'Noodplan Noordzee'. Het wordt een provinciaal plan waarin ook een federale fase opgenomen is. Naast een gedeelte dat over safety (veiligheid) handelt zal er ook nog een security (beveiliging) gedeelte aan toegevoegd worden.

In de bestuurlijke overheid op zee (BOZ) zit ook inbegrepen de "bestuurlijke politie" op zee. Om dit begrip verder in te vullen is de scheepvaartpolitie samen met het secretariaat Kustwacht in de laatste maanden van 2010 begonnen met risico – en kwetsbaarheidsanalyses uit te voeren om zo tot een 'Veiligheidsbeeld Noordzee' te komen. In 2011 wordt aan dit veiligheidsbeeld verder gewerkt.

Noodplan Haven Oostende

De haven van Oostende beschikt niet over een eigen noodplan. Omdat een noodplan van cruciaal belang is bij een ernstig incident of een ramp, heeft de rampenambtenaar van de stad Oostende in 2010 de opdracht gekregen om een intern noodplan voor de haven op te stellen. Omdat zij al veel ervaring hebben met het opstellen van dergelijke plannen, is ook de Federale Dienst Openbare Hulpverlening (FDOH) van de provincie hierbij betrokken. Samen met het secretariaat Kustwacht zorgt FDOH voor de nodige input en adviezen.

Wijzer op het water

In het voorjaar van 2010 werd 'Wijzer op het Water' uitgebracht, een gratis preventiebrochure voor pleziervaarders. Je vindt er de reglementaire voorschriften in, maar ook een uitgebreide reeks aanbevelingen en tips, die uit de praktijk van ervaren waterrecreanten komen.

De brochure is tot stand gekomen door een constructieve samenwerking van verschillende kustwachtpartners. Het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (afdeling Scheepvaartbegeleiding en afdeling Kust), de FOD Mobiliteit en Vervoer, de Scheepvaartpolitie, het secretariaat Kustwacht en ook de vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen werkten hieraan mee.

De brochure kan je downloaden op de website van de kustwacht: www.kustwacht.be.

Explosievenkaart

Samen met de Dienst voor opruiming en vernietiging van ontploffingstuigen (DOVO) van Defensie heeft het secretariaat van de kustwacht de 'explosievenkaart' in een nieuw jasje gestoken.

De explosievenkaart is een hulpmiddel om explosieven te herkennen. Op de kaart zijn de meest voorkomende explosieven in de Noordzee schematisch voorgesteld en krijg je ook een idee van de afmetingen. Je vindt er ook wat (niet) te doen tot de ontmijningsdienst ter plaatse komt.

De nieuwe explosievenkaart kan je downloaden via de website van de kustwacht (www.kustwacht.be). De kaart is ook opgenomen in het handboek 'Vissers vissen veilig' dat de dienst Preventie voor arbeidsongevallen aan boord van visserij schepen (Previs) samenstelde in 2010. Dit handboek is een verzameling van fiches met allerlei aanbevelingen en tips voor beroepsvissers om veilig hun werk uit te voeren.

PR- activiteiten

In de havens van Zeebrugge, Antwerpen en Gent vond in het voorjaar een havenoverleg plaats voor klanten en relaties van de haven. Tijdens dit havenoverleg heeft het secretariaat Kustwacht duiding en toelichting gegeven over de ontwikkelingen bij de constructies van de verschillende windmolenparken voor de Belgische kust.

Op 4 juni kreeg de operationele eenheid van de Civiele Veiligheid in Jabbeke hoog bezoek. Samen met de dienst Marien Milieu van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid heeft de Civiele bescherming het materiaal getoond waarmee pollutie op de Noordzee bestreden wordt aan Howard Gutman, de ambassadeur van de Verenigde Staten in België. Hij was vergezeld van onder meer de gouverneur van West-Vlaanderen Paul Breyne, premier Yves Leterme, staatssecretaris Etienne Schouppe, minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom, en Europees commissaris voor Transport, Siim Kallas. Ook de secretarissen Kustwacht waren hierbij aanwezig. Het bezoek kaderde in de belangstelling voor pollutiebestrijding naar aanleiding van de olieramp in de Golf van Mexico.

Op 5 juli 2010 bracht minister Hilde Crevits een werkbezoek aan de diensten van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) in Oostende. Ze bezocht het Maritiem Reddings – en Coördinatiecentrum (MRCC) en kreeg van de secretarissen Kustwacht een toelichting over de samenwerking binnen de structuur Kustwacht.

Loketfunctie

Het secretariaat Kustwacht heeft een belangrijke loketfunctie. Dat wil zeggen dat iedereen die een vraag heeft over de Noordzee, van het gewone publiek over privéfirma's tot overheidsdiensten, bij het secretariaat terecht kan. Ons motto is: Eén vraag, één oplossing. Wij proberen zo snel mogelijk een antwoord te geven, of we verwijzen de vraagsteller door naar de dienst die het best geschikt is om een oplossing te bieden.

In 2010 hebben wij in totaal 211 vragen ontvangen.

Ten opzichte van 2009 betekent dit een stijging van 21 procent en ten opzichte van 2008 een stijging van 10 procent.

Het grootste deel van de vragen, 69%, komt uiteraard van de kustwachtpartners. 22% van de vragen komt van het 'gewone' publiek of van privé firma's. Daaronder vallen ook windmolenexploitanten. De rest, 9%, zijn vragen van overheidsdiensten die niet tot de kustwacht behoren.

Dit blijkt grotendeels overeen te stemmen met de cijfers van de voorbije twee jaar.